

Съдържание

<i>Предговор</i>	9
<i>Въведение</i>	13

Първа част: Война и мир

I	Хари Труман	27
II	Пабло Пикасо	45
III	Ели Визел	63
IV	Махатма Ганди, Даг Хамаршелд.	81
V	Маргарет Тачър	97
VI	Жана д'Арк	115

Втора част: Търговия и изобретения

VII	Йохан Гутенберг	127
VIII	А. П. Джанини	145
IX	Хенри Форд	155
X	Хауърд Джонсън	163

Трета част: Наука

XI	Александър Флеминг, Луи Пастър, Игнац Земелвайс	179
XII	Мария Кюри	191
XIII	Рейчъл Карсън	205

Четвърта част: Разчупване на границите

XIV	Ханибал, Юлий Цезар, Джон Кенеди	225
XV	Ейбрахам Линкълн	243
XVI	Мохамед Али	259
XVII	Мартин Лутер	283
XVIII	Малала Юсафзай	303

	<i>Послеслов</i>	311
	<i>Благодарности</i>	317

Предговор

от Стив Форбс

Решения! Решения!

Всеки ден вземаме безброй решения, повечето рутинни и прозаични. Но има и такива, които имат последици с различна степен на важност: подготвяне на презентация, наемане и освобождаване на служител, съставяне на бюджет, одобряване на значителен капиталов разход, основаване на компания; правене, респ. приемане/отхвърляне на предложение за женитба; избиране на най-добрия начин за извършване на операция, ако сте хирург; подбор на тестове и експерименти, ако се занимавате с фундаментална наука или медицина; избор на кариера или смяна на посоката във вашия професионален живот; излагане на риск на личната ви безопасност в името на по-висша кауза и т.н.

Как най-добре да подходим към неизбежното вземане на важно решение? Това не е наука, а изкуство, както става ясно от тази книга, която всеки трябва да притежава. Има случаи, когато не можем да си позволим лукса на продължителния размисъл, а трябва да действваме въз основа на непълна информация; случаи, когато изборът не е ясно очертан. Някои лидери казват, че следват инстинкта си. Но, както показва нагледно

Боб Дилъншнайдър, инстинктът се формира от съвкупността на предишен опит и натрупани познания. Той не е празна страница.

Вземането на добри решения изисква дисциплина, както и способност за претегляне на много и разнообразни факти дори когато те привидно си противоречат. Изисква и възприемчивост към съвети – само безпросветно арогантният индивид си въобразява, че знае всичко, което трябва да знае. А когато е нужно, искането на съвет може да се използва като средство за „даване правото на собственост“ на даващия съвет, дори да не се възползваме изцяло или отчасти от него.

А как да преценим последиците от дадено действие? Отрезвяваща е мисълта, че в много случаи това е невъзможно, както ясно показват главите в книгата на Дилъншнайдър, посветени на Гутенберг и Лутер. Разбира се, има и моменти, когато „онзи, който решава“ (за да използваме една фраза, която дължим на бившия президент Джордж Буш) е наясно със съдбовната важност на даден курс на действие – може би най-известният пример е пресичането от Цезар на реката Рубикон. Той отлично е съзнавал, че това ще доведе до гражданска война.

Когато нещата опрат до вземане на решение, безброй са възможните съвети и указания, приложими към практически всяка ситуация. Но тази книга е особено ценна с факта, че Дилъншнайдър, който е прекарал живота си в предоставяне на съвети на хора и организации как да комуникират ефективно и да управляват кризи, с което си е спечелил славата на предпоследна инстанция за съставяне на стратегии и даване на разумни съвети, е наясно със силата на убедителното

представяне на изводи и правила, които иначе биха си останали в сферата на безполезната абстракция.

Тук той подбира една разнообразна група личности – някои известни, други не – и превежда читателя през жизненоважните решения, които те са вземали и са оставили по различен начин своя дълбок отпечатък върху света. Услужливо ни представя минибиографични справки за своите герои, но – което е особено важно – задава и *контекста*, в който са били принудени да действат. Някои от историите му са сърцераздирателни – като тази за Ели Визел, който трябва да реши как да постъпи с баща си, докато нацистките тъмничари ги влачат насила от концлагер в концлагер. Други са примери за кураж и решимост да се върви напред въпреки личните загуби и тежката болест, какъвто е случаят с Мария Кюри.

Понякога се намесва и семейният натиск, който е особено труден за преодоляване. Тираничният баща на Мартин Лутер заповядал на сина си да стане адвокат и да постъпи в семейния бизнес, докато младият Лутер виждал призиванието си като свещеник. И понеже не искал да се конфронтира с баща си, човекът, който щял да преобърне Европа и целия свят, мъжът, който никога не бягал от предизвикателства, просто се скрил в манастир и едва след ръкополагането си за монах уведомил баща си за стореното!

Решенията не се вземат във вакуум.

А мотивите? Някои са благородни и привидно прозаични. Гутенберг искал да изкарва пари. По негово време изработването на една книга отнемало месеци непосилен труд. Имало пазар за знания, но те трябвало да бъдат на достъпни цени. Гутенберг искал да действа, но му били нужни трийсет години в експерименти,

за да изобрети печатарската преса с подвижен набор, както и да произведе най-подходящата за целта хартия. Тогава той едва ли си е давал сметка, че е създал масовата комуникация! Далеч по-важното обстоятелство за него било, че един безскрупулен лихвар му измъкнал бизнеса под носа тъкмо когато се готвел да се наслади на плодовете от своя труд. Човек в неговата ситуация едва ли е можел да се утешава с мисълта, че лихварят скоро ще бъде забравен, докато той – Гутенберг – ще остане в историята със своите библии.

След като се занимава с бизнес в течение на десетилетия, внимателно наблюдава множество лидери и изучава историята, Дилъншнайдър по уникален начин съумява да придаде на книгата вътрешна последователност и правдоподобност, каквито обикновено липсват на традиционните наръчници за самоусъвършенстване, предлагани на пазара. Неговите герои демонстрират в реалния живот поуките, които той извлича в края на всяка глава.

Тази книга е ценна именно с това, че читателят вижда „на живо и отблизо“ как са се вземали решенията в множество различни ситуации. Разбира се, времената и обстоятелствата се менят непрекъснато. Няма две напълно еднакви ситуации. Но положително ще намерите глави, към които ще ви се стори полезно да се връщате отново и отново за вдъхновение и помощ в зависимост от важните решения, които ви предстои да вземете. Марк Твен е казал: „Историята не се повтаря, но често се римува“.